

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد روان پرستاری

عنوان پایان نامه:

بررسی میزان پذیرش رژیم دارویی از دیدگاه پرستاران، خانواده و بیماران دارای اختلال

روانی بیمارستان ۲۲ بهمن استان قزوین در سال ۱۳۹۷

استاد راهنما :

دکتر رضا ضیغمی

اساتید مشاور:

دکتر محسن ضمیر

دکتر امیر جواد

نگارنده :

طاهره محمودی

مهر ماه ۱۳۹۷

چکیده

زمینه و هدف: اختلال روانی الگوی رفتاری یا روان‌شناختی مهم بالینی است که با ناراحتی یا ناتوانی همراه می‌شود و دارو درمانی، درمان موثر و قابل اطمینانی است که به افراد کمک می‌کند به سطح پیشین کارکرد قبلی و بهبود کیفیت زندگی دست یابند. از اینرو این مطالعه با هدف بررسی میزان پذیرش رژیم دارویی از دیدگاه پرستاران، خانواده و بیماران دارای اختلال روانی بیمارستان ۲۲ بهمن استان قزوین در سال ۱۳۹۷ انجام گرفت.

مواد و روش کار: این مطالعه توصیفی-تحلیلی، ۱۰۲ بیمار دارای اختلال روانی بستری در بخش‌های

روانپزشکی و ۱۰۲ نفر از افراد آگاه خانواده‌های آنان و ۳۴ نفر پرستاران بخش‌های روانپزشکی بیمارستان که شرایط ورود به مطالعه را داشتند، در سه ماهه اول سال ۱۳۹۷ به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و وارد مطالعه شدند. برای جمع‌آوری داده از پرسشنامه ویژگی‌های فردی، پرسشنامه پذیرش رژیم دارویی موريسکی توسط بیمار و یکی از افراد خانواده و پرسشنامه نگرش‌های بالینی پذیرش رژیم دارویی^۱ MAB-Q توسط پرستاران تکمیل شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با آزمون‌های تی، آنالیز واریانس و کای دو با نرم افزار SPSS ۲۴ انجام شد.

یافته‌ها:

میانگین نمره پذیرش دارویی بیماران $5/8 \pm 1/52$ و میانگین نمره خانواده بیماران $5/09 \pm 1/46$ بود. میانگین نمره نگرش به پذیرش رژیم دارویی از نظر پرستاران $(53/59 \pm 12/44)$ و $69/6$ درصد از کل امتیاز را کسب کردند. بین تحصیلات، دفعات مصرف دارو و سابقه سوء مصرف مواد با پذیرش دارویی بیماران رابطه معنی دار وجود داشت و با استفاده از ضریب همبستگی رابطه مثبت و معنی داری بین نمره پذیرش دارویی بیماران و خانواده بیماران وجود داشت.

نتیجه گیری: ویژگی‌های فردی بیماران صرف نظر از نوع و شدت بیماری بر پذیرش دارویی تاثیر می‌گذارند.

بنابراین می‌بایست به بیمار به عنوان تصمیم‌گیرنده فعال در همکاری با درمان توجه نمود.

واژه‌های کلیدی: عدم پذیرش، اختلال روانی، پرستار، خانواده.

Abstract

Background and Purpose: Mental disorder is an important clinical psychology or behavioral pattern associated with discomfort or disability. Medical therapy is an effective and reliable treatment that helps people reach to previous level of performance and improve their quality of life. Therefore, this study was conducted to evaluate the acceptability of medicinal dietary from viewpoint of nurses, family and patients with mental disorder in ۲۲ Bahman hospital of Qazvin province in ۲۰۱۸.

Materials and Methods: In this descriptive-analytical study, ۱۰۲ patients with mental disorders admitted to psychiatric wards, ۱۰۲ knowledgeable people of their families and ۲۴ psychiatric nurses who had qualification to enter the study, were selected by convenience sampling method in the first quarter of ۲۰۱۸. In order to collect the data from personal characteristics questionnaire, Morisky medication adherence scale was completed by the patient and one of the family members. Also, Medication Alliance Beliefs Questionnaire (MAB-Q) was filled out by nurses. Data were analyzed by t-test, ANOVA and chi-square with SPSS ۲۴ software.

Results: The mean score of medication adherence by patients was $۵,۸ \pm ۱,۵۲$ and mean score of the families was $۵,۹ \pm ۱,۴۶$. Mean score of attitude toward medication adherence was $(۵۳,۵۹ \pm ۱۲,۴۴)$ and nurses obtained ۶۹,۶% of the total score. There was significant relationship between education, the frequency of drug use and history of substance abuse with medication adherence of patients. Using correlation coefficient, there was significant and positive correlation between medication adherence score of patients and their families.

Conclusions: Patients' individual characteristics affect medication adherence of patients regardless of type and severity of the disease. Thus, the patient should be considered as an active decision maker in collaboration with treatment.

Keywords: rejection (non-adherence), mental disorder, nurse, family

QAZVIN UNIVERSITY OF MEDICAL SCIENCES AND HEALTH SERVICES

FACULTY OF NURSING AND MIDWIFERY

Thesis for master's Degree in psychiatric Nursing

Titel:

Evaluation of medication adherence from viewpoint of nurses, family and patients with mental disorder in ۲۲ Bahman hospital of Qazvin province in ۲۰۱۸

Chief Advisor:

Dr. Reza zeygami

Advisor:

Dr Mohsen Zamir.

Dr Amir Javadi

Written by:

Tahereh Mahmudi

۲۰۱۸